

da sta na vasi prav pogosto glavna dva razumnika, to je duhovnik in učitelj, v sporu, ker hoče vsak po svoje delovati med ljudstvom. Kako nas to ponižuje, smeši in slabi, ko se tam razdvajamo in ločimo, ko bi morali biti edini — pa še kako edini in povezani kot en mož! Naš narod ne prenese, da bi na njegovem živem telesu eksperimentirali z različnimi ljudmi, tujimi idejami. Ne pozabimo, nas ni toliko kot Rusov, marveč v naši državi samo dober milijon... Kdor koli bi torej razširjal med naše ljudi tujo miselnost, ki bi imela za posledico, da zavestno ali podzavestno odvrne naš narod od največjih njegovih narodnih in verskih svetinj, tak človek — in naj bo kdor koli — je grobokop svojemu slovenskemu narodu!

Ali in v koliko bomo na izredno hudem »prepihu«, kakor se imenuje naš težaven zemljepisni položaj, ostali trdni, je v veliki meri odvisno od tega, kako bomo vzgajali naš mladi rod.

Če sedanje učiteljstvo po večini ne misli tako, kakor misli ogromna večina slovenskega naroda, bo ostalo še nadalje vse pri starem, ker ni mogoče vsega na mah popraviti, kar je bilo zagrešenega v preteklosti, ko se je uvajal med Slovenci »dvojni sistem«.

Iz napak preteklosti se bomo učili za sedanjost!

Pravite: Radi bi akih in takih učiteljev, ki

bi bili tudi vzgojitelji, kakor jih želi verno slovensko ljudstvo. Povem vam: takih učiteljev je malo, malo je takih, ki bi jim bilo dano, da se idejno spojijo s svojim ljudstvom. Takih učiteljev še dolgo ne bo v izobilju, vse dotlej ne, dokler ne pride na učiteljska naraščaja, ki ste ga vi, kmetje, izbrali. Najboljši dijaki naj se odločijo za učiteljski poklic, le taki, ki bodo imeli tudi veselje do tega stanu, ki bodo verni in v neizmerni ljubezni vdani svojemu ljudstvu, iz katerega izhajajo.

Vsaka fara se upravičeno ponaša s svojim novomašnikom. Nič manjše veselje naj bi ne bilo v kraju, kateri je dal domovini dobrega, vernega, narodnega učitelja. Ali nismo v tem doslej že toliko grešili, da po sedanji poti ne smemo naprej?!

Da, grešili smo, zato pa temeljito popravljajmo in hitro popravljajmo, dokler je še čas! Samo s kritiko in jadikovanjem ne bomo prišli nikamor naprej. Poslušajte kmetje: v učiteljska vaše najboljše sinove, katerim posvečajte vso skrb tudi med študijem! Delo bo treba do podrobnosti organizirati in se stvari popolnoma in resno posvetiti. Vodstvo za to delo naj prevzame Kmečka zveza s sodelovanjem Slomščekove družbe. Če se bomo dela resno in temeljito lotili, uspehi prav gotovo ne bodo izostali in dobili bomo prave katoliške slovenske učitelje, ki si jih tako od srca želi slovensko ljudstvo. Vaški učitelj.

Kupujte samo
**CROATIA
BATERIJE**
ker so najboljše, zato najcenejše!

Padel s kolesa in se ubil. V Straheči dolini pri Kranju je padel s kolesa občinski sluga Franc Umnik. Pri prvem padcu je dobil na glavi nevarno poškodbo. Te dni je zopet padel na isto mesto, kar je povzročilo njegovo smrt.

Otrok umrl radi opeklin. Lonec vrelega mleka se je prevrnil v Mostah pri Ljubljani na sedemletnega Petra in štiriletnega Tončka Završka. Oba otroka sta dobila hude opekline in so ju oddali v bolnišnico. Tonček je v noči po prepeljavi umrl v strašnih mukah, Petru pa so oteli življenje.

Kar bo zanimalo invalide. V Celju se je vršilo zborovanje Zdrženja vojnih invalidov. Ob tej priliki smo zvedeli, da je bilo po invalidnem zakonu iz leta 1929. v vsej državi 57.000 invalidov, ki so prejeli 83.000.000 din invalidnine. Po novi uredbi jih je 120.000, ki prejema 300.000.000 din invalidnine. V Sloveniji je 8500 invalidov, a je še neresenih do 10.000 invalidnih zadev. Pričakovati je, da bo naraslo članstvo na 11.000. Po zakonu iz leta 1929. so prejeli slovenski invalidi 8.500.000 din, po novem pa 25.000.000 din invalidnine. Gradnja nove ortopedične delavnice, ki se gradi v Ljubljani, bo veljala 4.500.000 din. Na zadnjem celjskem zborovanju je bilo sklenjeno, da se ustanovi v Celju za celjski okraj zdravstvena zadruga, pri kateri bodo deležni brezplačnega zdravljenja vsi invalidi in njihovi otroci.

Poživiljena regulacijska dela na Dravi. Regulacijska dela Drave so pri Budini pri Ptujem zopet po daljšem odmoru oživela.

Zasadite gozdne goličave! Pogozdovalni čas je v polnem teku. Dolžnost vseh posestnikov, kateri imajo v gozdovih goličave, je, da začnejo takoj s pogozdovanjem in si naročijo sadike! Pri tem delu so lahko v veliko pomoč šolski otroci.

Elektrifikacija preostalega dela Prekmurja. Vse prebivalstvo širnega Prekmurja, kjer še nimajo elektrike, je z veseljem sprejelo na znanje vest, da pogajanja med Mestno hranilnico v Mariboru in bansko upravo za napeljavo daljnovoda iz Beltincev preko Dol. Lendave do Murskega Središča ugodno potekajo, zato upamo, da bodo v kratkem ugodno za-

Novice iz domačih krajev

Prometna nesreča v Mariboru. Po Ruški cesti v Mariboru je pripeljal enovprežni voz na kralja Petra trg posestnik Marko Klemenčič iz Metave pri St. Petru. Na vozu sta bila poleg gospodarja njegova žena Terezija in sin Ivan. Prav tedaj je pripeljal mestni avtobus na postajališče. Zaradi znaka za nadaljevanje vožnje se je splašil Klemenčičev konj, ki je peljal voz okoli varnostnega otoka proti Glavnemu trgu. Splašeni konj je podr! na pešpoti železničarjevo vdovo Ivano Pinterič, katera si je zlomila pri padcu nogo in se je tudi še sicer poškodovala. Konj je nato zdvijal proti Ruški cesti, kjer se je voz prevrnil, pri čemer je bil poškodovan Klemenčičev 11 letni sin Ivan. Oba poškodovana so prepeljali reševalci v bolnišnico. Nesrečo je zakrivilo naključje.

Nesreča s pištolo. Alojzu Zemljčiču, 15 letnemu sinu posestnice od Sv. Jurija ob Ščavnici, je razneslo pištolo, ko jo je nabijal s kalijevim kloratom. Drobec orožja so fanta hudo poškodovali na roki.

Brana prizadela hudo poškodbo. Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah je branala zorano

njivo 18 letna Čuševa hči. Voli so se splašili, brana je padla Čuševi na glavo in ji prizadela smrtono varno poškodbo.

Motociklist in kolesar trčila. Na državni cesti pri Slov. Bistrici sta trčila motociklist Anton Kopše iz Slov. Bistrice in kolesar Leopold Arbeiter. Oba vozača sta tresčila na tla. Kopše je obležal z zlomljeno nogo in z notranjimi poškodbami, Arbeiter pa ima zbito čeljust in hudo poškodbo na glavi. Ponesrečenca sta se zatekla v mariborsko bolnišnico.

Dva rudarja ponesrečila. V premogovniku v Pečovniku pri Celju sta ponesrečila kar dva rudarja. 30 letnega Ivana Petka iz Zagreba je zagrabil stroj za odvažanje premoga in mu je odtrgal levo roko v rami. 37 letnega Franca Videca iz Pečovja pri Teharjih sta stisnila v rudniku dva vozička in sta mu zlomila roko. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

13 letna deklica v plamenih. Matildi Mordej, 13 letni hčerki krojača pri Sv. Roku ob Sotli se je vnela obleka pri štedilniku. Reva je dobila po vsem telesu hude opekline in jim je podlegla v bolnišnici.

mogli niti z železnimi vrvmi zvezati, ker je vse potrgal.

Barvni bombaž. — V Turkmeniji in Uzbekistanu so izvedli sovjetski agronomi potkuse z vzgajanjem novih vrst bombaža. Vzgojiti so namreč hoteli bombaž v različnih barvah. Poizkusi so se obnesli. Popolnoma se je posrečilo vzgojiti bombaž temne, rumene in zelene barve. Sedaj bodo potkusili vzgojiti še bombaž v ostalih barvah. Upajo, da se jim bo tudi to posrečilo. Po zadnjih vesteh se je ta novi bombaž dobro obnesel pri industrijski predelavi. Tkanine so trpežne, a barva ne obledi. To bo vsekakor pomenilo revolucijo v tekstilni industriji. Barvanje bo vobče odpadlo, ker se bo že lahko dobival sam bombaž v različnih barvah.

čevega zaklal... Tako je bilo, in ko bi šlo na prisego, bi tudi ne mogel drugače reči.

»Moj Bog, tedaj je Tonč po nedolžnem obsojen. Jaz sem si že mislila, da bo tako — ooh!«

»Pri tej reči je tako nedolžen kakor otrok, ko pride na svet. Pred sodnijo ni moglo iti vse po pravem. Ne morem verjeti, da bi se bil sam obtožil.«

»Bomo že izvedeli, ko prideta oče in Peter. Bodi zaenkrat še tiho, lepo te prosim, Mohor.«

»Jaz bom že tiho. Petru pa bom še svoje povedal, kadar bova na samem, da mu njegov prevzetni greben malo pristrizem. Zaradi njega tudi nisem molčal; molčal sem zaradi tebe in pa zaradi matere in ker sem se bal, kako bi bilo, če bi bili oče izvedeli.«

»Mohor, Mohor, morda bi bilo bolje, ko bi ne bila skrivala.«

»Jaz ne morem nič. Mene ni nihče vprašal.«

»Zdaj je, kar je. Moj Bog! Ali se bo kaj dalo pomagati ali nič?... Mohor, če bi bilo treba, da poveš, kar veš, ti bom že jaz rekla — kajne, Mohor, da velja tako?«

»Je prav, Julka; se bom že po tebi ravnal.«

Odhitela je domov in se zaprla v svojo kamrico. Mislija je in mislija, naenkrat pa so se ji ulile solze: zdaj ji je bilo vse jasno — Judež se je iz ljubezni do nje, da bi njej prihranil sramoto, po krivem obdolžil.

Zdaj je razumela njegove besede, ki jih je ob slovesu govoril. In ona je bila tako odurna nasproti njemu! Še šopka ni hotela sprejeti, ki ga ji je za slovo prinesel, preden je šel, da bi se za njo žrtvoval... Ko je tedaj prišel k njej, morda še ni bil odločen, in ona ga je s svojim stokanjem in s svojimi tožbami in solzami naglala v to nesrečo. Moj Bog, kdo bi si tudi bil mislil, da je sposoben za kaj takega, da bi mu kaj takega moglo na misel priti? Hotel ji je prihraniti žalost, pa ji ni mogel hujše žalosti prizadeti kakor s tem, kar je storil. Ko bi vedel, ko bi videl, kako ji je pri srcu! — Kar je davno že čutila, pa je s silo v sebi dušila in tajila ne le pred njim, temveč tudi pred samo seboj, to si je zdaj odkrito in glasno priznala: da ljubi tega človeka, kakor še nikoli nobenega ni ljubila, da ga ljubi že od onega dne, ko je gori v planini napravil tisti nevarni skok čez Hudičev graben... Moj Bog, tak strah je imel pred ječo, da je takrat rajši tvegala smrt, ko da bi se dal lovcem v roke! Zdaj pa se je dal prostovoljno zapreti — za pet let! Njej na ljubo! Da bi njej prihranil sramoto, si je sam nakopal najhujšo!... Solze so ji tekle brez prestanka, žalost in kes sta ji stiskala srce.

Kaj bi naj storila? Popravila bo, kar bo mogla — ne bo pustila, da bi žalostno končal — pokazala mu bo, da tudi njej nobena žrtev ni pretežka.

Zvečer se je vrnil Nadvornik s sinom Petrom domov. Stari je bil zadirčen in ni hotel kaj posebnega govoriti,

Treznostni teden se izvaja v naši škofiji od 30. marca do 6. aprila (od tihe do cvetne nedelje). S tem vršimo katoliški Slovenci svojo obljubo, katero smo dali na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani leta 1939.

ključena. Pri tej pogodbi je naše ljudstvo zelo zainteresirano, ker bo vod žel preko našega področja ter nam bo potem elektrika čisto blizu, kar bo sigurno vzdrnilo tudi merodajne činitelje ter jih pripravilo do tega, da bodo zainteresirali posamezne občine in si bodo dale tudi one napeljati elektriko, ker je to želja vse javnosti in bomo končno le dobili bolj zdravo in cenejšo luč!

Pritožbe radi dobave krušne moke. Za mesec marec, ob času najtežjega dela v Halozah, smo dobili premalo moke. Nekateri kraji so dobili toliko moke, kakor kažejo krušne natkaznice, nam v Halozah so pa karte, oziroma kazenske ostale neizčrpane, ker je okrajni prehranjevalni urad nakazal občini premalo moke v razdelitev trgovcem in zadrugi za svoje upravičence. Ali naj sedaj iz preostalih kart pečemo kruh, ko ni moke? Zahtevamo, da se pam prikrajšana moka naknadno nakaže in la se to odtrgovanje pri moki za Haloze ne ponovi več. Poldrugi kilogram na mesec za odraslo osebo je premalo! Kje je ostala?

Od 1. aprila je za pisma povišana poštna pristojbina, in sicer navadno pismo, ki se pošlje iz kraja ven 2 din, v kraju samem pa 1.50 din. Priporočeno pismo 5 din. Poštna pristojbina za dopisnice in razglednice ostane, kakor je bila doslej, to je 1 din.

Sanatorij v Mariboru: Tyrševa ulica 19, tel. št. 23-58, je najmodernejše urejen za operacije. Enteroklinar za izpiranje debelega črevesa! Vodja specialista kirurg dr. Černič.

Požari

V Orešju pri Sevnici ob Savi je uničil ogenj gospodarsko poslopje Rudolfa Ocvirku. Ugotovili so, da je podtaknil ogenj preužitkar Franc Guček, oče Ocvirkove žene, ki si je po masčevalnem delanju sam končal življenje.

V Klearju, občina Rogoznica pri Ptuj, se je igral sinček posestnika Antona Šica z vžigalicami in zanetil pod šupo ogenj. Zgorela sta kljub gašenju donacij šupa in zgornji del hiše.

V Školah, občina Cirkovce na Dravskem polju, je zgorelo v noči pred nekaj leti zgrajeno gospodarsko poslopje posestniku Herganu, ki je oškodovan za 100.000 din.

V Petanjeh v Prekmurju je začela v noči nedodoma goreti osamljena stojča hiša posestnice

Katarine Šafarič. Radi osamljenosti ni bilo ob izbruhu požara nikogar, ki bi bil kaj rešil. Ko so prihiteli ljudje na pomoč, je bilo že vse v plamenih. Zgorelo je s hišo vred vse poljedelsko orodje, krma, slama, vsa hrana in še kokoši. Ogenj je bil podtaknjen, ali pa je spal kak tihotapec v senu in po malomarnosti zakrivil požarno nesrečo.

Dva soseda v Šalovcih v Prekmurju sta že dalje časa živeła v nesoglasju. Da bi se starejši, to je okrog 60 letni možakar maščeval nad svojim mlajšim nasprotnikom, mu je v precej vinjenem stanju v zgodnjih večernih urah zažgal oslco slame, kar pa so opazili vazujoči fantje ter ogenj pogasili, požgalca pa naznanili oblasti.

12 letni fant izropal cerkvene nabiralnike. Nekaj neverjetnega se zdi človeku, ko sliši, da bi otroci v dvanajstem letu bili že tako pokvarjeni, da bi si drznili krasti celo v cerkvi, in vendar se je to zgodilo pri Gradu (Gornja Lendava) v Prekmurju. Nek 12 letni dečko je namreč pred dnevi ponovno vdrl v cerkev, tam s kleščami odprl provizorično zaprte nabiralnike ter iz njih odnesel ves drobiž. Ko so ga pri delu zaletili, je tatvino zakrknjeno priznal ter povedal, da je ta posel že večkrat opravil. Ker so njegovi starši ubogi delavci, zato ne utegnejo otrokovi vzgoji posvečati toliko pozornosti kot bi je potreboval, a za pouk drugih se fant v svoji zakrknjenosti ne zmeni. AH ne bi spadal tak fantič v zavod za vzgajanje, kjer bi se privadil poštemu življenju in naučil delati?

Iz blagajne zadruge ukradenih 10.000 din. Dne 28. marca popoldne, ko je odpovedala banovinska elektrika, so izrabili neznanci tamo in so izrezali šipo na oknu zadruge v Braslovcah. Skozl odprto okno so se potegnili v sobo in so s ponarejenimi ključi odprli blagajno, iz katere so odnesli deset tisočakov v gotovini.

Vola in telico ukradel. V noči je nekdo ukradel v št. Petru pod Sv. gorami posestniku Počivavškemu vola in telico ter ju je odpejhal s lovornim avtomobilom.

Nevarna potepuh pod ključem. Nevarna potepuh Valentin Medved iz Topolšice pri Šoštanju je bil aretiran. Omenjeni je vlomil v gostilno Stefana Cvenka v št. Petru v Savinjski dolini. Ukradel je kolo in več drugih stvari. Skupna škoda znaša 8000 din.

V noge obstrljen. Ko se je vračal delavec Fr. Brodnik iz Celja zvečer iz Teharja proti domu, ga je obstrl neznanec v nogo.

Vlom pri posestniku. V Planici pri Kalobju je vlomil neznanec pri posestniku Alojzu Ocvirku. Ukradel je 3000 din gotovine in več drugih predmetov.

Ukraden kovčeg s 100.000 din. V Ljubljani se je ustavil malo pred nebotičnikom osebni avto dne

Kratke tedenske novice

Pozdravne brzojavke je prejel naš kralj Peter II. od svoje vzvišene matere kraljice Marije in od svojih bratov Nj. Vis. kraljeviča Tomislava in Andreja.

Ob prevzemu oblasti je naš kralj Peter II. dobil brzojavne čestitke od angleške kralja Jurija in ameriškega predsednika Roosevelta.

Predsednik vlade je izdal ukaz, ki prepoveduje vsako izseljevanje iz svojih krajev in zapuščanje svojih domov, ker za to ni razloga. Prebivalstvo naj bo mirno in naj mirno opravi svoje posle in naj ne naseda vznemirljivim vestem.

Ministrski svet je na svoji seji 29. marca sprejel državni proračun za proračunsko leto, ki bo trajalo od 1. aprila do 31. decembra 1941.

V Marseju v Franciji, kjer je bil umorjen naš kralj Aleksander, so bile pred njegovim spomenikom velike manifestacije Francozov ob nastopu kralja Petra II.

Knez namestnik Pavle je 27. marca s svojo rodino na lastno željo zapustil Beograd in odpotoval v Atene.

Japonski zunanji minister Macuoka se je mudil v drugi polovici minulega tedna na važnih razgovorih v Berlinu. Od 1. aprila bo predstavniki Japonske v Rimu.

Italijanska agencija Stefani uradno razglasa, da so vse vesti o neki revoluciji v Italiji, ki so bile razširjene po inozemstvu, navadna izmišljotina.

Italijanski maršal Graziani je na lastno prošnjo odstopil. Poveljnik italijanskih čet v severni Afriki je postal general Italo Garibaldi.

Pri Kerenu v Eritreji so zajeli doslej Angleži 3775 italijanskih vojakov, 68 častnikov ter večje število topov in vojnega materiala. Italijanska trdnjava Keren je junaško kljubovala angleški premoči 46 dni.

Amerika je dala zapleniti vse italijanske trgovske ladje, ki se nahajajo po ameriških pristaniščih, ker so jih nameravali italijanski mornarji onesposobiti za plovbo.

V noči na 29. marec je prišlo v vzhodnem Sredozemlju do pomorske bitke. Italijani poročajo o potopitvi ene angleške križarke in zadetju angleške nosilke letal, Angleži pa so uradno oznanili potop sedmih italijanskih vojnih ladij.

Angleški zunanji minister Eden in načelnik angleškega generalnega štaba general Dill se mudita v Atenah, da nadaljujeta posvetovanja glede preprečenja razširjenja vojne na Balkanu.

Med Turčijo in sovjetsko Rusijo sta bili podani izjavi o medsebojnem nenapadanju in zavezništvu medsebojne nevtiralnosti.

Bivši francoski ministrski predsednik Daladier in bivši zunanji minister Reynaud, ki sta bila na krmilu Francije tedaj, ko je napovedala Francija vojno Nemčiji, sta bila izpuščena iz zapore.

Peter pa ni pogledal nikomur v oči. Po eni strani ga je ošlo sram pred domačimi, po drugi strani pa mu je po ušesih še ves čas brnela očetova jezna pridiga, kajti oče ga je grede domov poštono zdelal. Prav strah pa ga je bilo Julke. Zaradi nje torej je vzel Judež krivdo nase. Ali je ona vedela kaj za to? Ali je vedela, da je po nedolžnem obsojen? Morda ga je celo ona sama nagovorila?

Nekaj časa ni vedel, kaj bi si naj mislil. Šele drugi dan, ko je večkrat skrivaj pogledal nanjo, je opazil, da ga meri z ostrim, očitajočim pogledom, in zdaj je bil prepričan, da ve, kako je vsa reč. Nekaj dni se je je izogibal, potem se je naveličal. Ali bi se ponižal in se izlepega pomenil z njo? Nak, tega ne bo storil. Potem bi moral pred njo zmeraj stati kakor grešna verna duša. Naj bo, kakor bo! Če ga bo obdolžila, bo gladko vse atajil in bo zvrnil vso krivdo na Judeža; saj ta je itak sam tudi priznal, da je on.

Postal je spet stari prevzetni Nadvorski Peter, usajal se je na posle in se mogočeval, hodil z rokami v hlačah in si zraven žvižgal in pel. Tako njegovo vedenje je Julko zelo žalilo. Dosedanja ljubezen, ki jo je čutila do brata, je polagoma izginila, jela je brata zaničevati, studil se ji je — in bolj ko se ji je podli brat studil, bolj svetla je bila pred njo podoba Judeževa. To ni bilo le sočutje z njim, bila je vroča želja, popraviti krivico.

Štirinajst dni je hodila tiho in žalostno po hiši in se ni mogla odločiti, ali bi spregovorila ali bi zamolčala. Tedaj je posegel oče vmes. Nekega večera jo je našel pri studencu, ko je prišla pravkar po vodo. Ošinil jo je z ostrim pogledom, potem pa rekel:

»Ti, kaj je prav za prav s teboj? Hodiš okoli hiše kakor stražilo, komaj da dobi človek odgovor od tebe. Menda ti ne uhaja na misel, da bi za onim lumpom žalovala?«

»Za katerim lumpom, oče?« se je razvnela.

»Sama dobro veš, katerega mislim. Saj se lahko postaviš, da si se na takega lumpa, pretepača in ubijalca kdaj obešala.«

Julka je vsa zardela, po sili se je skušala premagati, pa ni mogla, temveč je butnila na dan:

»Oče, zdaj vam bom nekaj povedala. Tisti, ki je zaprt, je nedolžen. Nekdo drug, ki nam je bližji, bi moral po pravici sedeti.«

»Kdo? Salabolt, govori!«

»Da, govorila bom, vse vam bom povedala. Naš Peter, vaš sin, on je Tinča zaklal — zdaj pa se ne zmeni za to, pusti, da se drug namesto njega pokori...«

»Salabolt!... Ali se ti meša?... Ali pa si res tako brez vsakega sramu, da hočeš po sili tega — tega lumpa oprati — in lastnega brata očrnuti?«

(Dalje sledi)

Proizvodnja bo na ta način zelo poenostavljena in bombažne tkanine mnogo cenejše.

Avtomati, kjer dobiti za majhen denar kup črvov. Američani so znanli kot strastni ribiči. In baš to okolnost je temeljito in duhovito izrabil brivec H. Douyard iz Northamptona v zvezni državi Massachusetts ter si nabral veliko bogastvo. Možak je v vseh večjih mestih Združenih držav postavil avtomate, kjer morejo dobiti ribiči za majhen denar kup črvov. V avtomat je treba večji določeno število novcev in iz avtomata pade nato pločevinasta škatlica, ki je polna živih črvov-deževnikov. Ob nedeljskih jutrih je na avtomat kar naval, zakaj v Ameriki so tudi ribiči precej komodni ter se neradi bavijo z nabiranjem črvov.

28. marca ob pol dvanajstih dopoldne. Lastnik je le za malo časa zapustil avto in šel po pravkih. Ko se je vrnil, je opazil, da mu je nekdo ukradel usnjat kovčeg, v katerem je bilo 100.000 din v bankovcih po tisoč din. Za izsleditev tatu je obljubljena nagrada 20.000 din.

Posledica spora med sosedoma, 39 letni posestnik Jostp Beč iz Gaberc pri St. Janžu na Dolenjskem se je spril s sosedom radi mejnika. Slednji je pogнал v prepiru Beču 2 kg težek kamen v rebra in mu jih je polomil. Poškodovani se zdravi v celjski bolnišnici.

In preganjali, je on kot ud patrulje, ki je prišla po takrat jernjskega, sedaj loškega g. župnika M. Žičkarja, s svojo odločno izjavo rešil, da ga niso odgnali v graške zapore. Moža je dičila izredna delavnost in skrb za blagor družine in redka gostoljubnost. Postavil si je prelep spomenik; to je trden, premožen Margučov dom in hvaležnost otrok, ki bodo uživali sadove njegovega truda in dela. Naj bo pri miru počiva in uživa zaslužen pokoj!

Umrl je na Mejah pri Sv. Barbaci v Halozah Ivan Kokol, posestnik, p. d. Bencovjak. Bil je že nad 70 let star in je bil tudi vsa leta član sadjarske podružnice. Bil je veren mož in gostoljuben. Svetila mu večna luč — žalujočim naše sožalje!

Mati dvanajstih otrok umrla. V torek, 18. marca, je v Krogu v Prekmurju mirno v Gospodu zaspala posestnica Terezija Hegeduš, mati enajstih otrok, ki jih je vse vzgojila v strogo katoliškem duhu. Čeprav je pod arcem nosila in vzgojila 11 otrok, je vendar dočakala lepo starost 77 let. Naj ji bo lahka domača zemlja! — žalujočim naše sožalje!

Požrtvovalen in delaven občinski tajnik umrl. V ponedeljek, 24. marca, je zatislil oči k večnemu počitku Franc Gregorič, občinski tajnik v Murski Soboti. Bil je res požrtvovalen in uslužen, zato so ga ljudje vzljubili in cenili. V Soboti se je naselil takoj po prevratu. Pokojniškovega pogreba se je udeležilo mnogo ljudi. Naj počiva v miru!

V Spodnjih Peterjeh je umrla po hudi bolezni 83 letna Terezija Pernat, p. d. Bohakova, mati mariborskega odvetnika dr. Toneta Pernata. Svetila ji večna luč!

Po svetu

Ameriški načrt o proizvodnji in izročitvi letal Veliki Britaniji. Ameriška vlada je izdelala načrt o proizvodnji in izročitvi 20.000 letal Veliki Britaniji v prihodnjih 18 mesecih. Po zakonu o pomoči Angliji se predvideva takojšnja gradnja 10.700 letal. Polovica teh letal bo

do teži in polteži bombniki. Razen teh se izdeluje še 9000 letal, katere je naročila Anglija še pred sprejemom ameriškega zakona o pomoči demokratičnim državam. Na odločujočem mestu v Washingtonu izjavljajo, da pričavajo uredbo zračne prometne črte med Ameriko in Anglijo, po kateri bi vsa ta izdelana ameriška letala letela. Do polovice poti bi jih naj vodili ameriški, dalje pa angleški piloti.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Smrt gorečega duhovnika. Sredi minulega tedna je zatislil v Gospodu oči v ljubljanskem zdravilišču g. Josip Toplak, kaplan v Rečici ob Savinji. Rajni se je rodil 6. maja 1884 na Polensaku. Po v Mariboru končani gimnaziji in bogoslovju je prejel mašniško posvečenje leta 1907. Kaplanoval je na raznih krajih in je bil večkrat radi bolehnosti na bolezenskem dopustu. Blagopokojni g. Jože je bil goreč ter izredno pobožen duhovnik, ki se je veselil, kjer koli je služboval, spoštovanja in izredne priljubljenosti. Goreči duhovniški duši bodi Vsemogočni večni plačnik — sorodnikom pa naše sožalje!

Vzoren kmetovalec umrl v Kotljah. V nedeljo, 23. marca, smo položili k večnemu počitku truplo znanega, vrliga katoliškega moža Franca Zdove, p. d. Rožanka. Ogromna množica ljudstva, ki se je udeležila njegovega pogreba, je pričala, kakšen ugled je užival daleč naokoli. Bil je rajni zelo podjeten in delaven ter je svoje kmetije, ležečo na vznožju Urše gore, uredil tako lepo, da lahko služi za vzor vsem drugim kmetom. On je bil tudi prvi, ki je v Kotljah vpeljal električno razsvetljavo. Veliko je daroval za lepoto cerkve in je bil jako blagega in usmiljenega srca. Vsakomur je rad pomagal, ki je v stiski iskal pri njem pomoči. Kot goreč kristijan je rad hodil na božja pota, obiskal je s slovenskimi romarji Sveto deželo, dvakrat je bil v Lurdu. Kazal je veliko zanimanje za krščanski tisk, bil je dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« in drugih listov. Zapustil je ženo in deset otrok, od katerih trije služijo pri vojakih. Bodi mu Bog plačnik za vse, kar je storil v njegovo čast in v pomoč bližnjemu! Ljudstvo ga bo ohranilo v dobrem, hvaležnem spominu. — žalujočim ostalim naše sožalje!

Počivaj v miru, slovensko dekle! Dne 22. marca je bila na Pobrežju pokopana 58 letna samska posestnica Lojska Čep, rodom od Sv. Marjete ob Pesnici. Ko je pred 25 leti prevzel rojstni dom brat, se je s starši preselila v magdalensko predmestje v Mariboru. Dasi je po smrti staršev ostala v precej ugodnih razmerah, je vendar ostala do smrti ponižno kmečko dekle. Sodelovala je v

katoliških organizacijah. Podpirala je reveže in katoliške ustanove. Nad eno leto se je močna narava upirala nelzprosnim jetiki, sedaj ji je podlegla. Počivaj v miru!

Smrt v visoki starosti pri Sv. Jerneju pri Ločah. Dne 22. marca je umrl v 83. letu starosti Andrej Marguč, posestnik v Kolačnem. Bil je zaveden krščanski mož, vedno naš volilec, naročnik naših listov, več let župan, dolga leta občinski odbornik in član krajevnega šolskega sveta. Ko so leta 1914. nemurji duhovnike ovajali

Dopisi

Mariborska okolica

Maribor. Na praznik Marijinega Oznanjenja je mariborska dijaška katoliška mladina, včlanjena v ZFO in ZDK ter v »Slovenski dijaški zvezek«, pridelila slavnostno telovadno akademijo v proslavo polnoletnosti Nj. Vel. kralja Petra II. Gledališče je bilo nabito polno, mnogo ljudi je odšlo, ker niso dobili več vatopnic. Oder je bil okrašen s sliko mladega kralja, pod katerim je šarela iz velikega znaka Fantovskih odsekov električna bakla. Kdo bi si mislil, da je bila ta počastitev mladega kralja tako rekoč na predvečer prevzema kraljevske oblasti! Mladina in vsi prisotni so pridelili kralju navdušene manifestacije, prav tako naši armadi ob čitanju pisma, da je general in častniški zbor službeno zadržan in se zato proslave ne more udeležiti. Vsa prireditve je bila krasen sad dela in truda mariborske dijaške mladine! Ena točka sporeda je bila lepša od druge. Občinstvo je bilo nad izvajanjem silno navdušeno in je pri vsaki točki krepko nagradilo izvajalce. Mariborski dijači, vsa čast vam, le tako naprej, veseli smo vas!

Dravsko polje

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na občnem zboru naše posojilnice je g. kmetijski svetnik

Sustič iz Ptujja zelo poučno govoril možem o važnih zadružnih vprašanjih; med drugim se je zopet oživilo zanimanje za našo največjo potrebo: ureditev Polskave in pritokov ter zboljšanje travnikov, brez katerega naša živinoreja ne more napredovati. — Na Marijin praznik so naše mladinske organizacije s sodelovanjem šole pridelile prav ljubko materinsko proslavo z govorom, deklamacijami, simboličnimi nastopi in petjem. Celotni spored je lepo uspel.

Ptujsko polje

Ptujška gora. Vneti smodnik je močno poškodovl po obrazu sedemletnega mlinarjevega sinčka na Slapah. Otroci so doma staknili količino smodnika ter ga izsuli na ogenj v alfo. Ker se smodnik ni takoj vnel, je mlajši bratec hotel podpihati, med tem se je zgodila nesreča. Angel varuh ga je varoval, da otrok ni trpel tudi na očeh. — Na Jožefovo je bil krasen pomladanski dan. Zato je že na prvi romarski shod prišlo izredno veliko romarjev. Velika stiska je bila tudi pri spovednicah. Lepo je tako! — Učiteljski izpit je naredila minuli teden v Mariboru tukajšnja učiteljica gđna Anica Brunec. Čestitamo! — Za »mastne jureke« je bil okrašen v noči na petek v gostilni Mesarič Eric Jakob, kmet iz Kočice.

Mešanica iz kislika in helija — električna kurjava. Ameriška mornarica uporablja novovrstno potapljaško opravo, nad katero so tehniki zelo navdušeni. Ta oprava je iz steklenega tkiva in jo segreva elektrika. Poskusi so pokazali, da morejo potapljači z njo v večje globine, nego doslej, in da se v njej tudi lahko bolj prosto gibljejo. Pri tem so napravili tudi zanimive poskuse z dihanjem. Namesto navadnega zraka so uporabljali mešanico iz kislika in helija. Ugotovili so, da sloveška kri in tkiva helija ne vrskavajo, kakor se to dogaja z dušikom. Dušik, ki ga vseka kri, povzroča, kakor znano, pojave, ki so potapljačem lahko zelo usodni. Če se potapljač dviga prehitro iz vode, se njegov krvni pritisk zmanj-

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Kakor slabotna ženska se je pustil potrti mestni sodnik pod roko odvesti proti domu. V domači sobi se je gospod Kristof umiril in pripovedoval Janezu z največjim zaupanjem, kako je zapustila Kunigunda po dogovoru tik pred prihodom Turkov Maribor in se je zatekla v Vrhov dol in v Ruše k Mariji. Odlčni Rušani so mu opisali po naznanilu ugrabljenja njeno boguvdano vedenje v Rušah, njen pohod za Turški zid, junaški nastop za utrdbo ter zahvalno procesijo v ruško Marijino svetišče. Junakinji odkritosrčno hvaležni ljudje so še znali povedati, kako so jo spremljali proti Limbušu, od koder se je podala sama z žensko služinčadjo proti viničariji. Kaj, kdaj in kako se je odigralo ono grozno v viničariji, je zagonetka, ker so našli vse nedotaknjeno, le Kunigunde nikjer in deklet pobite ter podavljene po šupah na dvorišču. Sigurno gre za maščevalno ugrabljenje, katerega je zagrešil peklenko zlobni uskok Pero Čatorič s svojo bando. Tolovajeve ni nikdo videl, kdaj in od kod so se prikradli v

13 Vrhov dol, kdaj so varno zginili s plenom in kam jih je odnesel sam ta rogati bognavaruj.

Vojaka sta si bila edina, da je zločinec njun pobratim ter izdajalska poturica Pero. Sigurno se je vdinil Turkom za kažipot in prežal po umiku sultanove vojske na ugodno priliko za maščevanje, ker je bil zavržen od Kunigunde in malodane do smrti batinan z vso svojo vražjo kompanijo od mestnega stražmojstra Kajetana in pomagačev. Vsi iz mesta daleč odposlani ogledniki so se vrnili brez vsake vesti o uskoških ugrabiteljih. Nikdo od preostalih in še živečih po vaseh, nasejnih ter po posameznih bolj samotnih hišah ni vedel ničesar izpovedati o tolovajski druhal.

Precej umirjenemu poročilu o usodi edinke je pristavil gospod Kristof še to, da je izginila pred prihodom Kunigunde v Vrhov dol viničarska družina, katerega je imela povelje, da čuva posest med turško poplavo. Trupla dekel so našli drugo jutro po ugrabitvi, zvesti viničar z družino vred se je pa skrivnostno vgreznil, kakor bi ga bila požrla črna zemlja.

Tako se je glasila prebridka povest zmagovitega mariborskega mestnega poveljnika, kateri je prebolel kot pogumen mož smrt žene, a ga sili v obup negotova usoda edinega otroka, kateri je zapadel največjemu zlu — onečaščenju v razbojniških rokah!

Možakarja sta ugibala še marsikaj pozno v noč, preden sta se razšla s sklepom: Janez bo poskusil drugo